

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WOJSKO POLSKIE

tradycja – siła – duma

15 sierpnia 1920

**Święto Wojska Polskiego
w rocznicę zwycięstwa
Polaków nad bolszewikami**

15 sierpnia 1920 roku żołnierze polscy zatrzymali na linii Wisły ofensywę Armii Czerwonej. W tym dniu obchodzimy w Polsce szczególnie uroczyste święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Zwycięstwo, które odwróciło – zdawałoby się, już przesądzony – los narodów w naszej części kontynentu, otrzymało więc historyczną nazwę „cudu nad Wisłą”.

W 1923 roku minister spraw wojskowych generał Stanisław Szeptycki ustanowił dzień 15 sierpnia „Świętem Żołnierza Polskiego”. Od 1992 roku obchodzimy je na powrót – jako Święto Wojska Polskiego.

1920

VICTORIA

Marszałek Józef Piłsudski do żołnierzy, Warszawa, 27 sierpnia 1920 roku.

Żołnierze!

Waszem męstwem, Waszą krwią i znojem uratowaliście niepodległość i byt Państwa, uratowaliście Honor Narodu, uratowaliście swoje rodziny i mienie, uratowaliście w chwili, gdy obcy i swoi często zwątpili. Wyście płomieniem bohaterskiego zapалу, Wyście piorunem czynu wryli na sztandarze Polski ogniste: Jeszcze nie zginęła! Historia Polski, historia Europy zapisze czyn Wasz złotymi głoskami, a Ojczyzna w dalekie pokolenia wdzięczną Wam będzie. Przyjmijcie podziękę i do końca wytrwajcie!

FOT. JAKUB SZYMOCZUK

MARIUSZ BŁASZCZAK

WICEPREMIER, MINISTER OBRONY NARODOWEJ

BEZPIECZEŃSTWO I NIEPODLEGŁOŚĆ TO DLA NAS WARTOŚCI NAJWYŻSZE

Szanowni Państwo

Polskie zwycięstwo nad Rosją sowiecką 15 sierpnia 1920 roku dało państwom Europy 20 lat pokoju. To Polacy zatrzymali pożar, który według założeń bolszewików miał ogarnąć całą Europę i świat. Jako nieliczni dobrze rozpoznaliśmy zagrożenie. Udowodniliśmy, jak umiemy walczyć, gdy bijemy się o wszystko. Choć minęły zaledwie dwa lata od odzyskania przez nasz kraj niepodległości, pokazaliśmy, że w chwili zagrożenia stajemy się jednością. Cały naród stanął przy swoim Wojsku. To właśnie męstwo żołnierzy i wysiłek narodu przyniosły zwycięstwo.

Zapłaciliśmy wysoką cenę. Z wdzięcznością pamiętamy zaangażowanie państw, które wsparły nasz wysiłek. Jednak w przełomowych chwilach wojny, kiedy polski żołnierz wziął na siebie cały ciężar zmagania, zabrakło powszechnej europejskiej solidarności, która raz na zawsze zakończyłaby pochód bolszewizmu. Ekspansja komunistycznej doktryny stała się przyczyną najtragiczniejszych kart w dziejach Europy.

Dzisiaj zdecydowanie rozbudowujemy nasz potencjał obronny. Odpowiedzialnie reagujemy w ten sposób na wojnę za naszą wschodnią granicą. Naszym celem jest bezpieczeństwo Polaków w bezpiecznej Europie. Jesteśmy zdeterminowani, by Wojsko Polskie, w sile 300 tysięcy żołnierzy, było świetnie wyszkolone i nowoczesnie uzbrojone. Zapewniam, że decyzja o wstąpieniu do Wojska Polskiego, oprócz zaszczytnej służby, godnej najwyższego społecznego szacunku, otwiera przed żołnierzem także atrakcyjne perspektywy zawodowego rozwoju.

Jesteśmy skutecznymi i cenionymi sojusznikami, ale nasze myśli i działania skupiają się przede wszystkim na Polsce. Jej bezpieczeństwo i niepodległość to dla nas wartości najwyższe. To właśnie ta troska powinna łączyć nas wszystkich. Tak jak łączy nas Ojczyzna. Bo nasze dzieje pisane były od wieków czynem zbrojnym i historią każdej polskiej rodziny.

Cześć i chwała Bohaterom!

***Dzień 15-go sierpnia
jest Świętem Żołnierza.
W dniu tym wojsko
i społeczeństwo czci
chwałę oręża polskiego,
której uosobieniem
i wyrazem jest żołnierz.
W rocznicę wiekopomnego
rozgromienia nawały
bolszewickiej pod Warszawą
święci się pamięć poległych
w wiekowych walkach
z wrogiem o całość
i niepodległość Polski.***

Z rozkazu ministra
spraw wojskowych
Stanisława Szeptyckiego
„O ustanowieniu
Święta Żołnierza”,
4 sierpnia 1923

Polskie zwycięstwa dla wolności Europy

1410

BITWA POD GRUNWALDEM

Połączone siły Królestwa Polskiego oraz Wielkiego Księstwa Litewskiego, wspomagane przez oddziały tatarskie oraz ruskie, złamały pięćsetletnie niemieckie Drang nach Osten – parcie na Wschód, które uosabiało zaborcze państwo Zakonu Teutońskiego w Prusach.

1514

BITWA POD ORSZĄ

Zawarta pod koniec XIV wieku unia polityczna pomiędzy Polską i Litwą nie tylko ocaliła państwo litewskie przed zagładą z rąk Teutonów i Moskwy, ale i umożliwiła utrzymanie Litwinom wielkich zdobyczy na Rusi. Konkurentem Litwinów do panowania nad wszystkimi ruskimi księstwami byli carowie rosyjscy. Stoczona nad Dnieprem bitwa pomiędzy wojskami polsko-litewskimi a moskiewskimi zatrzymała rosyjską ekspansję na zachód na 250 lat.

1683

ODSIECZ WIEDEŃSKA

Tureckie Imperium Osmanów pozostawało aż do XVIII wieku groźnym przeciwnikiem chrześcijańskiej Europy. Afryka Północna z basenem Morza Śródziemnego, czarnomorski Krym, południowa Ruś i Bałkany z Węgrami tworzyły jedną wielką bazę wypadową dla dalszej ekspansji. Tylko pomoc króla polskiego Jana III Sobieskiego ocaliła przed upadkiem oblężony habsburski Wiedeń, hamując pochód wojsk tureckich na Zachód. Wojska koronne rekrutowały się także z Rusi i Ukrainy.

1920

BITWA WARSZAWSKA

CHCIELI POD ZATRZYMALI

„Osiemnasta przełomowa bitwa w historii świata”, „cud nad Wisłą” – tak określano zwycięstwo Wojska Polskiego nad Armią Czerwoną w sierpniu 1920 roku. I nie było w tym przesady, gdyż bolszewicy byli pewni, że Wojsko Polskie jest już właściwie pobite i pozostaje zadać mu ostatni, śmiertelny cios, a następnie ruszyć na zachód Europy...

Bitwa Warszawska rozegrana została zgodnie z planem operacyjnym, który na podstawie ogólnej koncepcji Józefa Piłsudskiego opracował szef Sztabu Generalnego gen. Tadeusz Rozwadowski. Jego głównym celem było rozczłonkowanie armii bolszewickiej oraz przeprowadzenie skoncentrowanej bitwy na przedpolu Warszawy. Operacja składała się z trzech oddzielnych, lecz skoordynowanych faz: wstępnej obrony na linii Wieprza, Wkry i Narwi, rozstrzygającej ofensywy znad Wieprza oraz wyparcia

„Zasilone ochotnikami wojska pod moim dowództwem w piorunowym ataku pobiły nieprzyjaciela na południu i północy, i odrzuciły go od Warszawy. Rozbite i odcięte bandy bolszewickie blakają się jeszcze i kryją po lasach, grabiąc i rabując dobytek mieszkanców. Niech wróg w odwrocie nie zazna ani chwili wytchnienia (...)! Ludu Polski! Do broni!”
JÓZEF PIŁSUDSKI wódz naczelny, naczelnik państwa

BIĆ EUROPE, ICH POLACY

Armii Czerwonej za Narew, pościgu i rozbicia armii Tuchaczewskiego.

Tymczasem bolszewicy parli na Warszawę. Do ataku na nią wyznaczono trzy armie: 3, 15 i 16, natomiast 4 Armia wraz z korpusem Gaj-Chana szła na Włocławek i Toruń z zamiarem przejścia Wisły na Kujawach, powrotu na południe i wzięcia stolicy w kleszcze od zachodu. Bitwa Warszawska rozpoczęła się 13 sierpnia walką o przedpole stolicy, m.in. o Radzymin, który kilkanaście razy przechodził z rąk do rąk. Jednocześnie 15 sierpnia nadal trwały zacięte walki pod Radzyminem, Ossowem, Zielonką i innymi podwarszawskimi miejscowościami. Polscy żołnierze utrzymali te pozycje i odrzucili wroga. Przełom w walkach obronnych nastąpił 16 sierpnia, kiedy dowodzona przez Piłsudskiego grupa manewrowa przerwała obronę bolszewicką w rejonie Kocka i Cycowa, a następnie zaatakowała tyły wojsk nacierających na Warszawę. Ostateczną klęskę Sowieci ponieśli pod Ossowcem, Białymstokiem i Kolnem.

18 sierpnia, po starciach pod Stanisławowem, Łosicami i Sławatyczami, wojska polskie znalazły się na linii Wyszaków – Stanisławów – Drohiczyń – Siemiatycze – Janów Podlaski – Kodeń. W tym czasie 5 Armia

gen. Sikorskiego związała przeważające siły wroga nacierające od wschodu i w śmiałym ataku zdobyła Pułtusk oraz Serock. Następnego dnia oddziały polskie na rozkaz Piłsudskiego przeszły do działań pościgowych, starając się uniemożliwić odwrót głównych sił Tuchaczewskiego, będących na północ od Warszawy. 21 sierpnia rozpoczęła się decydująca faza polskich działań pościgowych: 1 Dywizja Piechoty z 3 Armii sforsowała Narew pod Rybakami, odcinając drogę odwrotu resztkom sowieckiej 16 Armii w kierunku na Białystok, natomiast 15 Dywizja Piechoty z 4 Armii, po zdobyciu Wysokiego Mazowieckiego, odcięła odwrót oddziałom sowieckiej 15 Armii z rejonu Ostrołęki. Podobnie 5 Armia gen. Sikorskiego przesunęła się w kierunku Mławy. Tymczasem 4 Armia sowiecka, która nie wiedziała o klęsce pod Warszawą, zgodnie z wytycznymi atakowała Włocławek, uniemożliwiając sobie tym odwrót. W tej sytuacji jedynym wyjściem dla jej żołnierzy było przekroczenie granicy Prus Wschodnich, gdzie zostali internowani. 25 sierpnia polskie wojska doszły do granicy pruskiej – był to ostatni akord bitwy, dzięki której ogień bolszewickiej rewolucji nie przedarł się na Zachód, a Polska ocaliła swą młodą niepodległość.

Piotr Korczyński

„Właściwie w rewolucji rzecz wcale nie idzie o Rosję – pluje na Rosję. Rosja jest tylko stadium w drodze do światowej władzy”.

WŁODZIMIERZ LENIN twórca Rosji Radzieckiej

„Polska wojna była najważniejszym punktem zwrotnym nie tylko w polityce Rosji Sowieckiej, ale także w polityce światowej. (...) Wszystko tam, w Europie, było do wzięcia. Lecz Piłsudski i jego Polacy spowodowali gigantyczną, niesłychaną klęskę sprawy światowej rewolucji”.

JÓZEF STALIN komisarz polityczny, późniejszy przywódca Związku Radzieckiego

„Nie ma takiej twierdzy, której nie zdobyliby bolszewicy”.

MATEMATYCY KONTRA BOLSZEWICY

Porucznik Jan Kowalewski. Oficer, który nie wystrzelił w Bitwie Warszawskiej ani jednego naboju. Dostarczył jednak bezcennych informacji, dzięki którym udało się pobić nieprzyjaciela. Tak oto matematycy pokonali bolszewików. Kowalewski i jego zespół rozszyfrowywali miesięcznie około 500 depesz.

Porucznik Jan Kowalewski w Wojsku Polskim służył w wywiadzie. Ten uzdolniony matematycznie oficer, kryptolog amator, był twórcą Wydziału Radiowywiadu, jednej z komórek Sztabu Generalnego Wojska Polskiego. Zajmowała się ona prowadzeniem nasłuchu łączności wroga. Do organizacji swojego zespołu podszedł nieszablonowo. Udało mu się przekonać do podjęcia pracy w wojsku najwybitniejszych polskich matematyków.

Już kilka miesięcy po wybuchu wojny polsko-bolszewickiej zespołowi Kowalewskiego udało się złamać szyfry, którymi posługiwali się bolszewicy. W trakcie batalii Wydział Radiowywiadu przejął i rozszyfrował kilka tysięcy rosyjskich depesz. W szczytowym okresie walk było ich około 500 miesięcznie. Odczytanie jednej zajmowało polskiemu wywiadowi zaledwie kilka godzin. Bolszewicy do końca wojny nie byli świadomi, że ich łączność jest podsłuchiwana, i nie zmienili sposobu szyfrowania rozkazów.

MC

CZY WIECIE, ŻE...?

Biuro Szyfrów Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, którego współtwórcą był Kowalewski, miało wiele sukcesów. **Jego największym osiągnięciem było rozszyfrowanie jeszcze przed wybuchem II wojny światowej mechanizmu działania Enigmy.** W 1939 roku dorobek polskich kryptologów i wykonana przez nich replika urządzenia zostały przekazane aliantom. Dzięki temu udało się złamać niemieckie szyfry i odczytywać meldunki przekazywane drogą radiową. **Tym samym polscy matematycy przyczynili się do zwycięstwa w kolejnej wielkiej wojnie.** Tym razem przeciwko III Rzeszy Adolfa Hitlera.

KREW I KRZYŻ

W sierpniu 1920 roku czerwona sowiecka fala zbliżała się już do Warszawy. Polski sztab po początkowym zaskoczeniu okrzepł i szykował się do mocnego kontruderzenia. W stolicy zarządzono we wszystkich kościołach trzydniowe nabożeństwo.

Ksiądz **Ignacy Skorupka** sprawował opiekę duszpasterską nad młodzieżą i studentami, którzy masowo na ochotnika wstępowali do wojska. Młody ksiądz na własną prośbę poszedł z nimi na front jako kapelan wojskowy. Obecność dobrze znanego księdza dawała wszystkim otuchy.

Bolszewicy nacierali na całej szerokości frontu. Polacy zostali przygwożdżeni do ziemi silnym ogniem przeciwnika. Obrona załamywała się i wydawało się, że wszystko już stracone. Wtedy dowódca wymienił spojrzenia z księdzem. Obaj zrobili znak krzyża i gwałtownie zerwali się na nogi, by dać przykład reszcie żołnierzy. „Naprzód chłopcy! Za Polskę! W imię Boże! Odwagi!”. Ksiądz zdecydowanym ruchem podniósł rękę w górę, wysoko nad głową w zaciśniętej dłoni trzymał krzyż. Wielka polska tyraliera oderwała się nagle od ziemi i z krzykiem ruszyła naprzód. Powitała ich dzika furia

bolszewików, których zaskoczył rozmiar polskiego uderzenia. Już nic nie było w stanie zatrzymać polskiego ataku. Szala zwycięstwa przechyliła się na stronę Polaków. Zdziśnięci bolszewicy musieli się wycofać. W beładnej ucieczce wpadli wprost na bagnety oddziałów, które szły na pomoc Warszawie. W pewnym momencie ks. Skorupka stanął i ukląkł nad konającym żołnierzem. W tej samej chwili celny strzał roztrząsał mu skroń.

Pogrzeb ks. Skorupki stał się wielką manifestacją patriotyczną, jego bohaterstwo budziło powszechny podziw. Pośmiertnie został odznaczony Orderem Virtuti Militari.

*Ks. Ignacy Skorupka
z Warszawy*

AP

NIE CHCIAŁ, BY NARAŻALI SIĘ DLA NIEGO

„Nie zostawiamy swoich” – to hasło zna każdy żołnierz. Historia ostatnich chwil życia **kpt. Filipa Śmiłowskiego** to przykład sytuacji, gdy dowódca wybiera własną śmierć, by nie narażać swych żołnierzy.

Był 4 kwietnia 1920 roku, czas zaciętych walk polsko-bolszewickich. Ukryci w szańcach polscy żołnierze próbowali zorganizować obronę, ale przewaga przeciwnika była zbyt duża. Kapitan Filip Śmiłowski dowodził 10 kompanią z 15 Pułku Piechoty. Ostrzał groził wybicciem całego oddziału. Śmiłowski wydał więc rozkaz: „Wycofujemy się!”.

Wtedy pocisk artyleryjski wybuchł tak blisko, że ściął go z nóg. Oszołomiony kapitan nie był w stanie się podnieść, miał zmasakrowane nogi. Dwóch ochotników, nie bacząc na strzały, wróciło do okopu po ranego Śmiłowskiego. Ostrzał był

tak silny, że jeden został śmiertelnie postrzelony, drugi zaś ranny. Śmiłowski wiedział, że przyjdą po niego następni. Nie chciał ryzykować ich życia. Dla niego jako oficera Wojska Polskiego dobrowolne poddanie się nie wchodziło w grę. Poleciał swoim żołnierzom kontynuować odwrót, sam zaś sięgnął po rewolwer. Odszedł na własnych warunkach.

RS

UŁANI

BIORĄ NA LANCE KOZAKÓW

Zachód słońca 31 sierpnia 1920 roku – w purpurowym świetle polscy kawalerzyści zobaczyli nagle, że lasy wokół wsi Komarów ożyły. „Las idzie!” – zakrzyknął **rtm. Kornel Krzczunowicz** do swych ułanów. To osławiona 1 Armia Konna Siemiona Budionnego dogoniła polskie pułki kawaleryjskie.

Okrutni i zaprawieni w bojach Kozacy Budionnego ruszyli ławą na polskich ułanów. Już sama dysproporcja sił mogła przerazić: dwadzieścia pułków bolszewickich przeciwko sześciu przemęczonym i skrwawionym ciągłym walkami pułkom polskim. Polacy nie zastanawiali się jednak ani chwili nad swoimi szansami.

Pierwsze uderzenie przyjął na siebie 9 Pułk Ułanów i dosłownie pochłonęły go galopujące hordy Kozaków. To pozwoliło jednak rtm. Krzczunowiczowi uszykować swój 8 Pułk Ułanów i ruszyć w stronę nieprzyjaciela. Kozacy, zmęczwszy konie dwukilometrowym galopem i uwiązawszy nagle nowy zwarty oddział polski, którego widocznie nie oczekiwali, zwolnili biegu i zwarli szeregi. Ten moment wystarczył Krzczunowiczowi.

50 m od bolszewickiej ławy wykrzyknął bojową komendę: „Rozwinięty galopem, marsz, marsz – hurra!”.

Rzucili się ułani z rykiem na wroga. Rąbali i kłuli do ostatnich sił, biorąc odwet za wszystkie wcześniejsze

kłęski i okrucieństwa, których dopuścili się żołdacy Budionnego na ludności cywilnej. Kozacka nawała pękła równie szybko, jak ruszyła do ataku. Mrok zakrył pobożewisko tej największej kawaleryjskiej bitwy wojny polsko-bolszewickiej.

Szarża rtm. Kornela Krzczunowicza porwała całą polską 1 Dywizję Kawalerii do zwycięskiej walki z trzema dywizjami Budionnego. Rotmistrz po latach tak wspominał tę chwilę: „Przychodzi moment decydujący. Wszyscy dołączają do 8 Pułku Ułanów, wszyscy wyciągają szable i pistolety. [...] Płazem szabli wprowadzam swego deresa w cwał i już pułk cały z impetem rusza do szarży i w mgnieniu oka pokonuje odległość kilkudziesięciu zaledwie kroków dzielących go od wroga. Tej niezwykle silnej szarży nie wytrzymał nieprzyjaciel. Wzdłuż całej linii frontu nawróciły jego oddziały. Było to wspaniałe widowisko, którego nigdy w życiu nie zapomnę”.

PK

BRONIŁA SIĘ DO KOŃCA

CZY WIECIE, ŻE...?

Jednym z najstarszych orderów wojennych na świecie jest polski krzyż **Virtuti Militari**. Ustanowił go w czerwcu 1792 roku król Stanisław August Poniatowski. Pierwszym kawalerem orderu był książę Józef Poniatowski, po zwycięskiej bitwie pod Zieleńcami w wojnie polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 maja, która została uchwalona jako druga na świecie po Konstytucji USA. Do tej pory krzyż otrzymało około 26 tys. osób.

Teresa Grodzińska

nie wahała się ani chwili. Chciała walczyć w obronie ojczyzny, tak jak umiała najlepiej.

Na ochotnika zgłosiła się na kurs pielęgniarstwa i po jego ukończeniu w lipcu 1920 roku trafiła na front do szpitala polowego.

Kilka tygodni później w okolicach Hrubieszowa pułk piechoty wycofywał się pod ogniem bolszewików. Jako ostatni miał być ewakuowany szpital polowy. Młoda sanitariuszka została z rannymi do końca, wielu z nich osobiście przeprowadziła przez płonący już wówczas most. Nie zważając na krzyżowy ogień z obu stron rzeki, kilka razy wracała na drugi brzeg, by pomóc najcięższym rannym.

Jej pułk cały czas wycofywał się pod naporem bolszewików. Jednak 1 września 1920 roku został otoczony przez mającą złą sławę 1 Armię Konną Siemiona Budionnego. Polskim oddziałom nie udało się wyrwać z kozackich kleszczy. Grodzińska wraz z całym szpitalem polowym i rannymi trafiła do niewoli. W nocy po bitwie do prowizorycznego więzienia próbowała się dostać grupa Kozaków. Dziewczyna postanowiła się bronić. Chwyciła leżącą nieopodal siekiere i przez kilka godzin dzielnie odpierała ataki hordy wściekłych żołdaków. Zginęła z bronią w ręku.

Dzielną sanitariuszkę pośmiertnie odznaczono Orderem **Virtuti Militari** i Krzyżem **Walecznych**.

MC

CZY WIECIE, ŻE...?
Grób Nieznanego Żołnierza – zlokalizowany między placem Piłsudskiego a Ogrodem Saskim – pomnik ku czci bezimiennych żołnierzy poległych na wojnach. Przy pomniku pełniona jest warta honorowa, a w dni świąt narodowych odbywają się apele poległych.

1920

WIERNI TRADYCJI,

SZER. OSKAR
BARCZYK
6 Batalion
Logistyczny,
6 Brygada
Powietrzno-
desantowa

„ Miłość do munduru za-
szczepił we mnie mój
pradziadek Feliks Bar-
czyk, który walczył
o Polskę w czasie II wojny światowej
i był więźniem obozu koncentracyj-
nego w Auschwitz. Jego marzeniem
było, by jego syn, a potem wnuki słu-
żyli w Wojsku Polskim. Marzenie
pradziadka spełniłem dwa i pół roku
temu, ale niestety, nie dane mu było
doczekać tej chwili. Zostałem żoł-
nierzem 6 Brygady Powietrznode-
santowej i z dumą noszę mundur
z białą-czerwoną flagą na ramieniu
oraz bordowy beret spadochroniarza.
Ale służba w jednostce to coś więcej
niż tylko patriotyczny obowiązek. Tu
mogę rozwijać i zdobywać nowe
umiejętności, np. niedawno **wysko-
liłem się jako operator bezzałogowca.**

SZER.
KINGA
WIDZIŃSKA
Pułk Reprezen-
tacyjny Wojska
Polskiego

„ Jestem absolwentką
klasy wojskowej w XIV
Liceum Ogólnokształ-
cącym im Zbigniewa
Herberta w Lublinie. Po ukończeniu
edukacji odbyłam służbę przygo-
tawczą i od ponad roku **służę jako
żołnierz zawodowy w Pułku Repre-
zentacyjnym Wojska Polskiego.** Je-
stem dumna, że mogę służyć w jed-
nostce, która jest wizytówką polskiej
armii. Choć wyprowadzka w tak mło-
dym wieku nie była dla mnie łatwa,
to będąc w jednostce, czuję się nie-
mal jak w domu. Gdy mieszkalam
jeszcze w Lublinie, to z rodzicami-
żołnierzami często rozmawiałam
o wojsku tak, jak w innych domach
rozmawia się o każdej innej pracy.
Teraz takie rozmowy prowadzę z ko-
legami z pracy, dzięki czemu mam
poczucie bycia na swoim miejscu. **Na
pewno spełniam się w tym, co robię.**

ST. SZER.
PAULINA
MAKULEC-
WALENDA
6 Mazowiecka
Brygada Obrony
Terytorialnej

„ W służbie jestem od
ponad trzech lat i choć
czasem bywa trudno
pogodzić życie zawodo-
we ze służbą, to nie żałuję ani jedno-
go dnia w mundurze. W szeregi WOT
wstąpiłam z pobudek czysto patrio-
tycznych. Chciałam pracować dla
dobrej ojczyzny i pomagać lokalnej
społeczności. Dzięki służbie w WOT
mogę kształtować postawy patrio-
tyczno-obywatelskie u młodych ludzi,
spotykać się z powstańcami i kom-
batantami. Wszystko to motywuje
mnie do dalszego działania i osobi-
stego rozwoju. **Cieszę się, że WOT
szeroko otworzył drzwi dla kobiet
i pozwolił udowodnić, że nie istnieje
coś takiego jak „słabsza płeć”.**
Kobiety biorą udział w tych samych
szkoleniach i kursach co mężczyźni,
dźwigają te same ciężary, pokonują
te same dystanse i walczą tą samą
bronią.

CZY WIECIE, ŻE...?

Aby służyć w zespole bojowym GROM-u, trzeba przejść wielo-
etapową selekcję. Sprawdzana jest nie tylko sprawność fi-
zyczna, lecz także predyspozycje psychiczne. Niektórzy
z operatorów twierdzą, że rozmowa z psychologiem była
trudniejsza niż kilkudniowy etap w górach...

19 20

SŁUŻYMY Z PASJĄ

PPOR.
KRZYSZTOF
WÓJCIK
Centrum Szkolenia
Wojsk Obrony
Terytorialnej
w Toruniu

„Zanim rok temu wstąpiłem do armii, swoją mundurową pasję realizowałem jako dowódca jednostki strzeleckiej. W międzyczasie rozwijałem swoje umiejętności: wziąłem udział w pilotażowym programie szkoły podoficerskiej dla studentów, zapisałem się do Narodowych Sił Rezerwowych, uczestniczyłem w wojskowych ćwiczeniach, a także zdobywałem nowe kwalifikacje na kursach S.E.R.E. czy CLS. Tym, którzy mają jakieś wątpliwości, polecam zapisanie się do organizacji proobronnej. To pozwoli sprawdzić, czy mundur to droga dla was. Uważam, że **wojsko to dziś bardzo dobra alternatywa, oferuje szansę rozwoju i zapewnia stabilność zawodową i finansową.** Oczywiście, służba wymaga też poświęceń. Dlatego, aby być dobrym żołnierzem, trzeba wojsko lubić i służyć w nim nie dla profitów.

KPR. MARTYNA
GRZEGORSKA
37 Dywizjon
Rakietowy Obrony
Powietrznej

„Cztery lata temu ukończyłam szkolenie w Legii Akademickiej. To doskonały sposób na pierwszy krok w kierunku służby wojskowej, bo nie wymaga rezygnacji z edukacji na studiach wyższych. Po obronie pracy magisterskiej zaczęłam rozglądać się za etatem w armii. Myślę, że **każdy, kto chce, może się w wojsku rozwijać.** Lubię nowe wyzwania, dlatego też postanowiłam z tego skorzystać i wyjechałam do USA na kurs Patriot z zakresu naprawy sprzętu. Dziś uważam, że **wstąpienie do armii zawodowej było najlepszą decyzją w moim życiu.**

KPT. BARTOSZ
BARTOSEWICZ
wykładowca
w Wojskowej Akade-
mii Technicznej

„Studia w Wojskowej Akademii Technicznej umożliwiły mi połączenie pasji do munduru i kariery naukowej. **Dziś jestem oficerem, naukowcem w mundurze, prowadzę działalność dydaktyczną oraz realizuję projekty badawcze w Instytucie Optoelektroniki WAT.** By służyć, konieczne jest zrozumienie specyfiki armii, hierarchii, trzeba mieć w sobie wiele pokory i dyscypliny. Przyda się też determinacja, a na studiach w WAT smykałka i zamiłowanie do przedmiotów technicznych. Myślę, że dla każdego, kto interesuje się nowoczesną techniką wojskową, a jednocześnie ma predyspozycje do nauki przedmiotów ścisłych i technicznych, WAT będzie właściwym miejscem na rozpoczęcie kariery wojskowej.

CZY WIECIE, ŻE...?

Jeszcze do niedawna piloci F-16 musieli przechodzić część szkolenia lotniczego w USA. Od niedawna nie ma już takiej potrzeby. **Szkolenie na M-346 Bielik przeszło certyfikację, która potwierdziła, że jest ono równoważne z tym prowadzonym przez amerykańskie siły powietrzne.**

OJCZYŻNA JEST TYLKO JEDNA

To pasja do historii Wojska Polskiego zdeterminowała moje życiowe wybory. Podczas studiów doktoranckich odbyłem kurs oficerów rezerwy i szereg ćwiczeń wojskowych. **Po ostatnich z nich, w 8 Koszalińskim Pułku Przeciwlotniczym, postanowiłem wstąpić do zawodowej służby wojskowej.** Konflikt na Ukrainie tylko utwierdził mnie w tym przekonaniu.

PIOTR
PODHORODECKI,
PORUCZNIK
8 KOSZALIŃ-
SKIEGO PUŁKU
PRZECIWLOTNI-
CZEGO

Przywiązanie do munduru zrodziło się we mnie dzięki opowieściom dziadka – Jerzego Brykajty – który w czasie II wojny światowej był żołnierzem Armii Krajowej. Po jego śmierci odbyłem służbę wojskową. Zainteresowałem się bliżej postacią gen. Kazimierza Sosnkowskiego, którego dziadek był podwładnym. Dzięki mej pasji poznałem żonę Annę, która również jest historykiem wojskowości. **Historii Polski nie można oddzielić od munduru, a minione dokonania wybitnych oficerów są aktualną inspiracją.** Generał Sosnkowski w latach 1919–1921 był odpowiedzialny za mobilizację, organizację i wyszkolenie milionowego wojska, które 15 sierpnia 1920 roku odparło Armię Czerwoną spod wrót Warszawy. To właśnie ten człowiek stał za zaciąganiem ponad 100 tys. ochotników oraz znacznym dozbrojeniem Wojska Polskiego tuż przed Bitwą Warszawską. Generał Sosnkowski pozostawił po sobie unikatowy i niezwykle cenny drogowskaz ideowy, który nadal jest aktualny. Ostrzegał przed Rosją oraz zbytnią wiarą w sojuszników, którzy mają swoje interesy. Pisał, że Ojczyzna jest tylko jedna. Ta sama dla wszystkich. Jego teksty bronią się przed patyną czasu, można je wciąż odczytywać na nowo.

W 8 Koszalińskim Pułku Przeciwlotniczym zostałem wyznaczony przez dowódcę do pionu personalnego, a sukces pracy organizacyjnej gen. Sosnkowskiego z 1920 roku inspiruje moje działania i podejście do służby w Wojsku Polskim. Obecnie służbę wojskową łączę z kończeniem pracy doktorskiej o tej zasłużonej dla Polski postaci. **Ojczyzna potrzebuje nowoczesnego, silnego wojska, opartego na naszych korzeniach i wielkiej tradycji.**

Piotr Podhorodecki

CZY WIECIE, ŻE...?

Dewiza „Bóg, Honor, Ojczyzna” widniejąca na sztandarach Wojska Polskiego została wprowadzona rozkazem gen. Kazimierza Sosnkowskiego z dnia 15 października 1943 roku. **W tym czasie Polacy, pozbawieni przez okupanta własnego państwa, walczyli na wszystkich frontach w imię wolności nie tylko własnej, lecz całego świata.**

Zostań Żołnierzem

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa
4560zł od pierwszego dnia służby

CZY WIECIE, ŻE...?

Kampania „Zostań żołnierzem” – otwiera nowe szanse przed tymi, którzy swój rozwój zawodowy chcą połączyć ze służbą w Wojsku Polskim. Informacje na temat dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej można uzyskać w wojskowych centrach rekrutacji lub dzwoniąc na specjalną, działającą codziennie od 8.00 do 22.00 infolinię: tel. 800 180 110 (www.zostanzolnierzem.pl).

OCHOTNICY W SŁUŻBIE NIEPODLEGŁEJ

Nowoczesny sprzęt i profesjonalne 300-tysięczne wojsko – to plan realizowany przez Ministerstwo Obrony Narodowej.

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa to nowy rodzaj służby wprowadzony ustawą o obronie ojczyzny. Dla ochotników jest pierwszym krokiem na drodze do ubiegania się o powołanie w szeregi armii zawodowej. O powołanie do służby mogą ubiegać się osoby pełnoletnie, niekarane, z polskim obywatelstwem, odpowiednią kondycją psychiczną i fizyczną do pełnienia służby. Zainteresowani powinni zgłosić się do wybranego centrum rekrutacji. Informacje na temat dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej można uzyskać w wojskowych centrach rekrutacji lub dzwoniąc na specjalną, działającą codziennie od 8.00 do 22.00 infolinię (tel. 800 180 110). Akces do służby można też zgłosić poprzez portal rekrutacyjny WP: zostanzolnierzem.pl.

Każdy odbywający dobrowolną służbę wojskową otrzymuje comiesięczne wynagrodzenie w wysokości 4560 zł brutto. Na czas służby ma też zapewnione żywienia, mundur i ekwipunek oraz ubezpieczenie. Co istotne, na czas odbywania służby ochotnik nie musi być skoszarowany i może mieszkać poza jednostką.

Ukończenie dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej daje pierwszeństwo w naborze w szeregi żołnierzy zawodowych, ale też w zatrudnieniu na stanowiskach w administracji publicznej, zgodnie z kwalifikacjami oraz wymaganiami. Czas odbywania DZSW jest wliczany do okresu odbywania służby wojskowej albo okresu zatrudnienia. Dobrowolną zasadniczą służbę wojskową można przerwać w dowolnym momencie.

SKUTECZNOŚĆ I SIŁA

Wzmacniamy Wojsko Polskie najnowocześniejszymi samolotami, czołgami, artylerią, dronami. To inwestycja w spokojną przyszłość.

Bezpieczeństwo Polski nie ma ceny!

Mariusz Błaszczak, wicepremier, minister obrony narodowej

- **SAMOLOT WIELOZADANIOWY F-35A**
- Wielozadaniowy F-35A to myśliwiec V generacji, który jest przeznaczony do walki ze statkami powietrznymi przeciwnika oraz do zbierania danych rozpoznawczych dla, na przykład, pododdziałów przeciwlotniczych lub artylerii. F-35A Lightning II został zbudowany w technologii stealth, co oznacza obniżony poziom jego wykrywalności przez radary.

WKRÓTCE DOSTAWA

- **CZOŁG ABRAMS**
- Czołg M1A2 SEPv3 Abrams jest przeznaczony do zwalczania czołgów oraz różnego typu pojazdów opancerzonych, w tym bojowych wozów piechoty przeciwnika. To najnowsza wersja Abramsa, którą można wyposażać w pakiet systemów zwiększających możliwości bojowe w terenie zurbanizowanym oraz w system obrony aktywnej Trophy HV.

WKRÓTCE DOSTAWA

CZY WIECIE, ŻE...?

Polscy piloci F-16 regularnie biorą udział w misji **Baltic Air Policing**. Przez kilka miesięcy stacjonują w bazie lotniczej na Litwie, gdzie pełnią dyżury bojowe 24 godziny na dobę. Jeśli przestrzeń powietrzną krajów nadbałtyckich będzie próbował naruszyć niezidentyfikowany samolot, piloci mają zaledwie kilkanaście minut, by poderwać myśliwce i przegonić intruza. Taki dyżur każdego dnia jest prowadzony również w Polsce.

NISZCZYCIEL MIN KORMORAN II

Niszczyciel min Kormoran II służy do: poszukiwania, identyfikacji i zwalczania min morskich, prowadzenia rozpoznania torów wodnych, przeprowadzania innych jednostek przez akweny zagrożenia minowego, stawiania min oraz zdalnego sterowania samobieżnymi platformami przeciwminowymi. Na pokładzie przewidziano miejsce dla nurków minierów. W służbie jest już ORP „Kormoran”, a w tym roku dołączą do niego OORP „Albatros” i „Mewa”.

NATO

WKRÓTCE DOSTAWA

● SYSTEM POWIETRZNY BAYRAKTAR

- Taktyczny bezzałogowy system powietrzny klasy MALE
- Bayraktar TB2 jest zdolny do prowadzenia misji obserwacyjnych, rozpoznawczych oraz bojowych. Ten statek powietrzny o średnim pułapie i dużej długotrwałości lotu jest uzbrojony w kierowane, szybujące pociski MAM.
- W wersji MAM-L są one w stanie osiągnąć cel znajdujący się w odległości do 8 km, a po zastosowaniu intercyjnego układu nawigacji – do 14 km.

KARABINEK GROT

Modułowy system broni strzeleckiej kalibru 5,56 mm. Grot to pierwszy po II wojnie światowej karabinek automatyczny w całości zaprojektowany i wyprodukowany w Polsce. MSBS Grot C16 FB to wersja modelu kolbowego. Broń ma szyny do montażu wyposażenia (m.in. celowników) oraz składaną kolbę teleskopową o regulowanej długości. Można na niej zamocować granatnik podwieszany kalibru 40 mm.

Produkt Polskiej Grupy Zbrojeniowej

ZESTAW RAKIETOWY PIORUN

Przenośny przeciwlotniczy zestaw rakietowy Piorun to najnowszy polski system przeciwlotniczy bardzo krótkiego zasięgu, który powstał w wyniku modernizacji zestawu Grom. W porównaniu z poprzednikiem ma m.in. większy zasięg oraz większą skuteczność rażenia małych celów, np. dronów.

Produkt Polskiej Grupy Zbrojeniowej

ARMATOHABICA KRAB

155-milimetrowa armatohaubica Krab jest przeznaczona przede wszystkim do niszczenia znajdujących się w głębi ugrupowania przeciwnika systemów: rakietowych, artyleryjskich oraz przeciwlotniczych, a także wrogich pododdziałów zmechanizowanych i zmotoryzowanych, różnego typu umocnień i obiektów logistycznych, stanowisk dowodzenia i węzłów łączności.

Produkt Polskiej Grupy Zbrojeniowej

WSCHODNIA FLANKA NATO

Islandia
Reykiawik

CIS GP
Mons

ACO
Mons

Mildenhall

XXX
Szczecin

JWC
Stavanger

Norwegia

XX
Karup

Szwecja

Finlandia

NFIU
Tallin

Tapa

Rosja

XX
MND
Adaži

Adaži

NFIU
Ryga

Ryga

NFIU
Wilno

Wilno

Rukte

Łotwa

Litwa

Wilno

NFIU
Bydgoszcz

Bydgoszcz

JFC
Bydgoszcz

Polska

XX
MND
Elbląg

Warszawa

Łask

Tata

Ukraina

Leśń

Cincu

Rumunia

Bukareszt

Bułgaria

Sofia

Grecja

Ateny

Kabile

Albania

Saloniki

Graf Ignatiewo

Włochy

Rzym

Niemcy

Czechy

Słowacja

Bratysława

Budapeszt

Węgry

Słowenia

Chorwacja

Szwajcaria

Francja

Paryż

CAOC
Uedem

CAOC
Torrejón

JALC
Monsanto

JSEC
Ulm

AIRCUM
Ramstein

XXX
Bétera

XXX
Mediolan

NFIU
Bratysława

JFC
Neapol

Signonella

Wielka Brytania

Gloucester

MARCOM
Northwood

Spangdahlem

Gellenkirchen

Amsterdam

Holandia

Belgia

Bruxela

Lille

London

12 marca 1999 roku Polska, wraz z Węgrami i Czechami, została państwem członkowskim NATO, czyli Sojuszu Północnoatlantyckiego, międzynarodowej organizacji o charakterze polityczno-wojskowym, utworzonej na podstawie Traktatu Północnoatlantyckiego zawartego w 1949 roku w Waszyngtonie przez 12 państw (obecnie w sojuszu jest ich 30). Istotną rolę w funkcjonowaniu NATO odgrywa klauzula wzajemnej obrony, zapisana w artykule 5 Traktatu.

STRUKTURA DOWODZENIA NATO I SIŁY SOJUSZU ROZMIESZCZONE NA WSCHODNIEJ FLANCIE

ROZWÓJ GRUP BOJOWYCH NATO W PIERWSZEJ POŁOWIE 2022 ROKU (ŹRÓDŁO NATO)

Państwo	Kraj dowodzący	Uczestnicy	Liczba żołnierzy w styczniu 2022 r.	Liczba żołnierzy w czerwcu 2022 r.
Bułgaria	Włochy*	Albania, Bułgaria, USA	-	968
Estonia	Wielka Brytania	Dania, Francja, Islandia	1146	1430
Litwa	Niemcy	Belgia, Czechy, Francja*, Holandia, Islandia, Luksemburg, Norwegia	1103	1632
Łotwa	Kanada	Albania, Czarnogóra, Czechy, Hiszpania, Islandia, Macedonia Północna, Polska, Słowacja, Słowenia, Włochy	1650	1887
Polska	USA	Chorwacja, Rumunia, Wielka Brytania	1058	1033
Rumunia	Francja	Belgia, Holandia*, Polska, USA	-	1148
Słowacja	Czechy	Holandia, Niemcy, Słowenia, Polska*, USA*	-	643
Węgry		Czarnogóra*, Chorwacja, Turcja*, USA, Węgry, Włochy*	-	900
Razem			4957	9641

*Państwa, które zadeklarowały udział.

WOJSKO POLSKIE TO DOBRY WYBÓR, BO

CZY WIECIE, ŻE...?

Jednostka Wojskowa GROM jest zaliczana do najlepszych jednostek specjalnych na świecie? Wy-
mieniamy się ją obok m.in. brytyjskiego SAS i amerykańskiego NAVY SEALs. Ile są warci, żołnierze GROM-u pokazali m.in. w Iraku i Afganistanie, gdzie prowadzili wspólne operacje bojowe z wojskami specjalnymi krajów sojuszników.

Profesjonalizm, rozwój, szansa

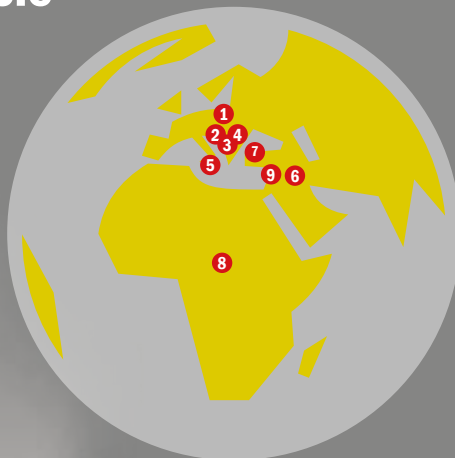
Szkolisz się na najnowocześniejszym sprzęcie wojskowym

Zdobywasz unikatowe kompetencje

Możesz służyć w samym sercu NATO

Masz szansę uczestniczyć w misjach na całym świecie

1. PKW NA ŁÓTWIE (eFP NATO)
2. PKW W BOŚNI I HERCEGOWINIE (EUFOR ALTHEA)
3. PKW W REPUBLICIE KOSOWA (KFOR)
4. PKW W RUMUNII (tFP NATO)
5. PKW NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM (EUNAFORMED IRINI)
6. PKW W IRAKU (INHERENT RESOLVE)
7. PKW W TURCJI (TAMT)
8. PKW W REPUBLICIE ŚRODKOWOAFRYKAŃSKIEJ (EUTM RCA)
9. PKW W LIBANIE (UNIFIL)

WOJSKO POLSKIE. TRADYCJA – SIŁA – DUMA/POLISH ARMED FORCES. TRADITION – STRENGTH – PRIDE

Redaktor prowadzący/Managing Editor: Anna Putkiewicz. Grafika/Graphics design: Marcin Izdebski, Jarosław Malarowski, Marcin Dmowski (konsultacja/consultation). Infografika/Infographic: Marcin Dmowski (obraz/image), Tadeusz Wróbel (tekst/text).
Teksty/Texts: Maciej Chłiczuk, Paulina Glińska, Piotr Korczyński, Ewa Korsak, Magdalena Kowalska-Sendeck, Anna Putkiewicz, Robert Sendek, Krzysztof Wilewski, Tadeusz Wróbel, Maria Żurek, Jacek Żurek (konsultacja/consultation).

Wybrane teksty pochodzą z magazynu „Polska Zbrojna. Historia” (wydanie specjalne: Polish Heroes)/Chosen texts have been taken from the Polska Zbrojna. Historia magazine (special issue: Polish Heroes).
Redakcja i korekta/Proofreading and editing: Maria Żurek. Tłumaczenie/Translation: Anita Kwatrowska, Dorota Aszoff.

Źródła zdjęć/Photo source: Archiwum Akt Nowych, domena publiczna/public domain, Miesko SA, Rafał Mniedło/LDKPANC, Michał Niwicz, Artur Orzechowski, Remontowa Shipbuilding SA, Shutterstock, Lockheed Martin, Michał Wajnhoid.
Okładka/Cover: East News, Cezary Pomykala. Na zdjęciu Mateusz Haberek, Grupa Rekonstrukcji Historycznej K.u.K. Sturmtruppen/In the photo Mateusz Haberek.
Reklama i promocja: Wydział Marketingu i Promocji WIW/Advertising and promotion: WIW Marketing and Promotion Department
Wojskowy Instytut Wydawniczy/Military Publishing Institute, Warszawa 2022/Warsaw 2022.